

Ročník 1961

Zbierka zákonov

Československej socialistickej republiky

Čiastka 68

Vydaná 12. decembra 1961

Cena 90 halierov

OBSAH:

143. Zákon o domovej dani.
144. Vyhláška Ministerstva financií, ktorou sa vykonáva zákon č. 145/1961 Zb. o domovej dani.
145. Zákon o dani z príjmov obyvateľstva.
146. Vyhláška Ministerstva financií, ktorou sa vykonáva zákon č. 145/1961 Zb. o dani z príjmov obyvateľstva.

143

Z Á K O N

z 30. novembra 1961

o domovej dani

Národné zhromaždenie Československej socialistickej republiky sa uznieslo na tomto zákone:

§ 1

Národné výbory zabezpečujú za najširšej aktívnej účasti všetkého pracujúceho ľudu okrem iných významných úloh aj riešenie bytových otázok, urýchlenie celkovej bytovej výstavby i riadne udržiavanie terajšieho bytového fondu. Zdaňovanie domového majetku sa dotýka týchto úloh; aby sa národným výborom uľahčilo ich plnenie, upravuje sa a zjednodušuje aj domová daň v súlade s dosiahnutým stupňom rozvoja socialistických výrobných vzťahov.

I. diel

Daňová povinnosť

§ 2

(1) Domovej dani podliehajú budovy zriadené pre trvalé účely, s výnimkou budov, ktoré sú v socialistickom vlastníctve.

(2) Spolu s budovami podlieha dani plocha nimi zastavaná, nádvorie a domová záhrada.

§ 3

(1) Daň platí vlastník budovy. Ak patrí k budove právo požívania, stihajú požívateľa povinnosti uložené týmto zákonom vlastníčkovi budovy.

(2) Ak patrí budova spoločne niekoľkým osobám, zdaňujú sa spoločne a platia daň rukou spoločnou a nerozdielnou.

§ 4

Oslobodenie od dane

Od dane sú oslobodené

- budovy (ich časti) užívané diplomatickými zástupcami cudzích štátov, poverenými v Československej socialistickej republike, inými osobami, ktoré podľa medzinárodného práva používajú výsady a imunitu, a konzulmi z povolania za predpokladu, že je zaručená vzájomnosť a že užívatelia budov nie sú československými občanmi,
- budovy (ich časti), ktorým patrí oslobodenie podľa medzinárodných zmlúv a dohôd.

§ 5

Spôsob vyrubenia dane

Daň sa vyrubuje

- podľa zastavanej plochy z rodinných domčekov užívaných celkom alebo sčasti vlastníkom alebo osobami jemu blízkymi,
- podľa nájomného a ceny užívania z budov ostatných.

§ 6

Zdaňovacie obdobie

(1) Pri budovách, z ktorých sa daň vyrubuje podľa zastavanej plochy [§ 5 písm. a)], vyrubí sa daň podľa stavu k 1. januáru 1962, prípadne, ak vznikne daňová povinnosť po tomto dátume, podľa stavu ku dňu vzniku daňovej povinnosti [§ 7 ods. 1 písm. a)]. Podľa tohto vyrubenia sa daň platí tak dlho, kým nedôjde k zmene v okolnostiach rozhodujúcich o vyrubení dane.

(2) Pri budovách, z ktorých sa daň vyrubuje podľa nájomného a ceny užívania [§ 5 písm. b)], vyrubí sa daň na bežný kalendárny rok.

§ 7

Vznik a zánik daňovej povinnosti

(1) Daňová povinnosť vzniká:

- a) pri budovách, z ktorých sa daň vyrubuje podľa zastavanej plochy, začiatkom mesiaca nasledujúceho po dni, ktorým sa začala budova alebo jej časť užívať, prípadne po dni, ktorým zaniklo oslobodenie od dane,
- b) pri budovách, z ktorých sa daň vyrubuje podľa nájomného alebo podľa ceny užívania, dňom, keď sa budova alebo jej časť začala užívať, prípadne dňom, ktorým zaniklo oslobodenie od dane.

(2) Daňová povinnosť zaniká:

- a) pri budovách, z ktorých sa daň vyrubuje podľa zastavanej plochy, koncom mesiaca, v ktorom budova zanikla, bola úplne vyprataná za účelom zbúrania alebo keď nastal, pri nej dôvod pre oslobodenie od dane,
- b) pri budovách, z ktorých sa daň vyrubuje podľa nájomného a podľa ceny užívania, dňom, ktorým budova zanikla, bola úplne vyprataná za účelom zbúrania alebo keď nastal pri nej dôvod pre oslobodenie od dane.

II. diel

Vyrubenie dane podľa zastavanej plochy

§ 8

(1) Pre vyrubenie dane podľa zastavanej plochy [§ 5 písm. a)] sa za rodinné domčeky považujú rodinné domčeky v zmysle predpisov o hospodárení s bytmi. Podľa zastavanej plochy sa vyrubuje daň aj z chat slúžiacich rekreačným účelom.

(2) Národný výbor môže pre účely vyrubenia dane určiť, že rovnako ako rodinné domčeky sa posudzujú aj domčeky, ktoré vzhľadom na svoje stavebné usporiadanie, okruh užívateľov alebo iné skutočnosti plnia účel rodinných domčekov.

§ 9

Sadzba dane

(1) Daň je ročne z každého i začatého m² zastavanej plochy v obciach

- a) do 1 000 obyvateľov od 0,80 Kčs do 1,20 Kčs
- b) do 6 000 obyvateľov od 1,20 Kčs do 1,80 Kčs
- c) do 25 000 obyvateľov od 2,- Kčs do 3,- Kčs
- d) nad 25 000 obyvateľov od 2,60 Kčs do 3,90 Kčs
- e) v Prahe, Brne, Bratislave a kúpeľných miestach od 5,- Kčs do 7,50 Kčs.

(2) Daň sa vypočítava podľa dolnej hranice sadzby uvedenej v odseku 1 písm. a) až e). Národný výbor môže použiť vyššiu sadzbu až do hornej hranice pri výpočte dane z budov poschodových, súčasť prenajatých, zvlášť dobre vybavených alebo z budov s domovou záhradou. Ak sa zlúči niekoľko obcí, môže národný výbor použiť pri výpočte dane v jednotlivých častiach zlúčenej obce sadzbu, ktorá by prichádzala do úvahy pred zlúčením.

(3) Národný výbor môže daň z budov, ktoré uzná za chatrné, ako aj z neprenajatých núdzových budov a obytných chat primerane znížiť, prípadne úplne odpustiť. Rovnako môže národný výbor postupovať, ak sa ukáže, že vyberanie dane plnou sadzbou by bolo tvrdosťou.

III. diel

Vyrubenie dane podľa nájomného a ceny užívania

§ 10

(1) Z rodinných domčekov (§ 8), ktoré sú úplne prenajaté alebo úplne užívané inými osobami, než vlastníkom a osobami vlastníkovi blízkymi, a z ostatných budov bez ohľadu na to, akým spôsobom sa užívajú, vyrubuje sa daň podľa nájomného a ceny užívania.

(2) Za nájomné sa pokladá súbor všetkých platieb dohodnutých za prenechanie budovy alebo jej časti i s príslušenstvom, prípadne nádvorja alebo domovej záhrady, plnených vlastníkovi priamo alebo nepriamo v peniazoch, naturáliách, pracovných výkonoch alebo iných majetkových výhodách.

(3) Cena užívania budovy alebo jej časti, prípadne domovej záhrady sa rovná nájomnému, ktoré by sa dosiahlo prenájmom.

§ 11

Odpočítateľné položky

Od nájomného a ceny užívania sa odpočítajú, ak sú zahrnuté v priznanom nájomnom a cene užívania,

- a) odplaty za dodávku vody a používanie stôk,
- b) odplaty za ústredné alebo diaľkové kúrenie a za dodávku teplej vody,

- e) odplaty za odvoz popola a smetí,
- d) náklady spojené s výkonom domovníckych prác a odmeny za tieto práce, s výnimkou ceny užívania domovníkovho bytu, a prípadné peňažné náhrady za naturálny byt pre domovníka.

§ 12

Základ a sadzba dane

(1) Základom dane je úhrn nájomného a ceny užívania (§ 10 ods. 2 a 3) za kalendárny rok, ktorý predchádza roku, na ktorý sa daň vyrubuje, po zrážke odpočítateľných položiek (§ 11) preukázateľne zaplatených v kalendárnom roku, ktorý predchádza roku, na ktorý sa daň vyrubuje.

(2) Daň je ročne 45 % základu dane; ak prevyšuje základ dane 6000 Kčs, je daň ročne 50 % základu.

IV. diel

Spoločné ustanovenia

§ 13

(1) Domová daň je rozpočtovým príjmom miestnych národných výborov.

(2) Správu dane vykonáva miestny národný výbor, v obvode ktorého budova leží.

§ 14

Priznanie

(1) Vlastníci budov, z ktorých sa daň vyrubuje podľa zastavanej plochy [§ 5 písm. a)], sú povinní podať priznanie do 15. februára 1962 zvlášť pre každú budovu podľa stavu k 1. januáru 1962 a uviesť v ňom všetky okolnosti rozhodujúce o vyrubení dane. Inak sú vlastníci domu povinní podať priznanie len vtedy, ak dôjde ku zmene v okolnostiach rozhodujúcich o vyrubení dane alebo ku vzniku daňovej povinnosti [§ 7 ods. 1 písm. a)], a to do 15 dní po nastatí zmeny alebo po vzniku daňovej povinnosti.

(2) Vlastníci budov, z ktorých sa daň vyrubuje podľa nájomného a ceny užívania [§ 5 písm. b)], sú povinní podať priznanie každoročne do 31. januára roku, na ktorý sa daň vyrubuje, a uviesť v ňom všetky okolnosti rozhodujúce o vyrubení dane. Ak nedôjde pri budovách v obciach do 6000 obyvateľov ku zmene v okolnostiach rozhodujúcich o vyrubení dane, oznámia vlastníci v uvedenej lehote túto skutočnosť a daň sa vyrubí podľa posledne podaného priznania. Ak zanikne daňová povinnosť [§ 7 ods. 2 písm. b)] počas roku, sú povinní podať priznanie do 15 dní po zániku daňovej povinnosti.

(3) Okrem prípadov uvedených v odsekoch 1 a 2 sú vlastníci budov povinní podať priznanie, ak ich na to vyzve národný výbor.

(4) Ak nepodá vlastník včas priznanie alebo oznámenie, že došlo k zmenám, môže sa mu zvýšiť daň až o 10 %.

§ 15

Vyrozumenie o vyrubení dane

(1) O vyrubení dane na rok 1962 z budov, z ktorých sa daň vyrubuje podľa zastavanej plochy, vyrozumie národný výbor poplatníkov bývajúcich v jeho obvode, ak nemá viac ako 6000 obyvateľov, hromadne predpisným zoznamom. Predpisný zoznam vyloží národný výbor na verejné nazretie po čas 30 dní.

(2) V ostatných prípadoch vyrozumie národný výbor poplatníkov o vyrubení dane platobným výmerom.

§ 16

Kontrola dane

(1) Národné výbory preverujú včasnosť, správnosť a úplnosť platenia dane a správnosť a úplnosť daňových priznaní.

(2) Poplatníci sú oprávnení a povinní pri kontrole spolupôsobiť, poskytnúť orgánom vykonávajúcim kontrolu vysvetlenie a dôkazné prostriedky, predložiť písomnosti a pomôcky týkajúce sa skutočností rozhodných pre vyrubenie dane a urobiť všetko, čo je na uľahčenie a urýchlenie kontroly potrebné.

§ 17

Odvolanie

Protí vyrubeniu dane možno sa odvolať na národnom výbore do 15 dní po doručení platobného výmeru alebo od posledného dňa vyloženia predpisných zoznamov na verejné nazretie.

§ 18

Platenie dane

(1) Poplatníci sú povinní daň si vypočítať sami a zaplatiť ju príslušnému národnému výboru v lehotách uvedených v odsekoch 2 a 3, bez toho, že by vyčkávali vyrozumenie o vyrubení dane.

(2) Daň, ktorá sa vyrubuje podľa zastavanej plochy, je splatná v dvoch rovnakých splátkach, a to najneskôr do 15. februára a do 15. mája. Ak nie je ročná daň z budovy vyššia ako 100 Kčs, je splatná naraz, a to najneskôr do 15. februára.

(3) Daň, ktorá sa vyrubuje podľa nájomného a ceny užívania, je splatná v štyroch rovnakých splátkach, a to najneskôr do 15. februára, 15. mája, 15. augusta a 15. novembra. Ak nie je ročná daň z budovy vyššia ako 100 Kčs, je splatná naraz, a to najneskôr do 15. februára.

(4) Len čo bol poplatník vyrozumiený o vyrubení dane vyložením predpisného zoznamu alebo platobným výmerom, je povinný platiť splátky podľa toho, ako mu bola daň vyrubená. Rozdiel proti prešlým splátkam vypočítaným v priznaní s prípadným zvýšením dane podľa § 14 ods. 4 je splatný do 15 dní od posledného dňa vyloženia predpisného zoznamu na verejné nazretie alebo po doručení platobného výmeru.

§ 19

Penále

Ak nebola daň včas zaplatená, je poplatník povinný zaplatiť penále vo výške 5 % nedoplatkov dane s príslušenstvom, zistených k dňom splatnosti uvedeným v § 18 ods. 2 a 3.

§ 20

Premičanie

(¹) Daň nemožno vyrubiť a vymáhať po uplynutí troch rokov od konca kalendárneho roku, v ktorom sa daň stala splatnou.

(²) Ak sa vykoná úkon na vyrubenie alebo vymáhanie dane, beží premičacia lehota znova od konca kalendárneho roku, v ktorom sa tento úkon poplatníkovi oznámil.

Zabezpečovacie ustanovenie

§ 21

Pre daň viazne na budove zákonné záložné právo, ktoré má prednosť pred všetkými záložnými právami viaznúcimi na budove.

§ 22

(¹) Vlastník budovy, z ktorej sa vyrubuje daň podľa nájomného a ceny užívania a z ktorej základ domovej dane bez prípadnej ceny užívania bytu obývaného vlastníkom (spoluvlastníkom) alebo zadarmo domovníkom, prípadne inou osobou, ktorá byt zadarmo užívala už pred 1. januárom 1953, presahuje ročne celkom 3000 Kčs, je povinný odvádzať nájomné na osobitný účet nájomného.

(²) Nájomné (nárok na nájomné) nemôže sa rokovaním medzi vlastníkom budovy a inými osobami znížiť, odpustiť alebo postúpiť a nemožno ho uplatniť započítaním alebo postihnúť exekúciou, s výnimkou exekúcie vedenej národným výborom pre splnenie povinnosti vlastníka odvádzať nájomné na osobitný účet nájomného.

§ 23

Vlastník budovy je povinný i za platnosti tohto zákona vyberať sumy, ktoré vyberal pred 1. januá-

rom 1953 ako dávku z nájomného alebo z používaných miestností (dávku zo zastavaných plôch), a poplatok za čistenie mesta (poplatok za odvoz popola a smetí, pokiaľ sa odvoz neobstaráva osobitným zariadením), a to vo výške podľa posledného právoplatného ročného predpisu. Tieto sumy sú súčasťou nájomného a nájomníci (užívateľia miestností) sú povinní ich platiť zároveň s nájomným.

V. diel

Záverečné ustanovenia

§ 24

Splnomocnenie

(¹) Vláda môže

1. podľa potreby meniť sadzby dane vyrubovanej podľa zastavanej plochy (§ 9),
2. poskytnúť úľavu, prípadne oslobodenie od dane niektorým druhom budov alebo niektorým skupinám poplatníkov.

(²) Ministerstvo financií

1. vydá predpisy potrebné na vykonanie tohto zákona,
2. upraví konanie vo veciach tejto dane a odvádzaní nájomného na osobitný účet,
3. môže urobiť opatrenie na zamedzenie nezrovnalostí a tvrdostí, ktoré by mohli z tohto zákona vzniknúť.

§ 25

Daň podľa tohto zákona sa vyrubí po prvý raz na rok 1962.

§ 26

Zrušuje sa zákon č. 80/1952 Zb. o domovej dani v znení predpisov ho meniacich a dopĺňujúcich a predpisy podľa neho vydané, s výnimkou vyhlášky č. 371/1952 Ú. l. (č. 2/1953 Ú. v.) o odvádzaní nájomného z budov na osobitné účty v štátnych sporiteľniach.

§ 27

Tento zákon nadobúda účinnosť 1. januárom 1962.

Novotný v. r.

Flerlinger v. r.

Široký v. r.

144

VYHLÁŠKA

Ministerstva financií

z 8. decembra 1961,

ktorou sa vykonáva zákon č. 143/1961 Zb. o domovej dani

Ministerstvo financií ustanovuje podľa § 24 ods. 2 č. 1 zákona č. 143/1961 Zb. o domovej dani (ďalej len „zákon“):

I. dieľ

Daňová povinnosť

K § 2

(1) Domovej dani podliehajú budovy zriadené a určené podľa svojej hospodárskej povahy pre trvalé účely bez zreteľa na to, aký materiál sa použil na ich zriadenie. Budovou sa rozumie každé stavenie, i keď je zriadené v zemi. Časové obmedzenie trvania budovy nie je však na prekážku povinnosti k dani.

(2) Za budovy zriadené pre trvalé účely nemožno považovať napríklad budovy postavené na dobu prevádzania určitej stavby (staveniskové zariadenia, kantíny, šatne), stánky pre predaj na verejnom priestranstve, kabíny na brehu riek a pod.

(3) Domovej dani podliehajú budovy (ich časti), ktoré slúžia obytným účelom, výrobe, obchodu alebo poskytovaniu služieb, garáže a pod. Dani podliehajú aj chaty, altány a pod., ak výmera zastavanej plochy je najmenej 8 m².

(4) Budovami, ktoré sú v socialistickom vlastníctve, sú najmä budovy,

a) ktoré sú národným majetkom a boli zverené do správy alebo užívania organizáciám socialistického sektora, budovy ústredných a ostatných úradov a orgánov, národných výborov, súdov a ostatných zariadení a organizácií hospodáriacich podľa rozpočtov, ktoré sú súčasťou štátneho rozpočtu,

b) ktoré sú vo vlastníctve družstevných organizácií (napr. výrobných, spotrebných alebo bytových družstiev, jednotných roľníckych družstiev, družstevných sväzov a ich podnikov a pod.) alebo spoločenských organizácií (napr. politických strán, ROH, ČSM, SČSP, ČSTV, SPB, ČSČK, Sväzarmu, cirkví a náboženských spoločností a pod.).

Tieto budovy nepodliehajú dani bez zreteľa na to, na aké účely slúžia a akým spôsobom sa používajú.

(5) Ak slúži časť budovy na účely obytné a časť budovy ako budova hospodárska na účely poľno-

hospodárskej výroby, započítava sa do zastavanej plochy rozhodnej pre vyrubenie dane len plocha zastavaná obytnou časťou budovy. Na plochu zastavanú samostatnými hospodárskymi budovami slúžiacimi pre poľnohospodársku výrobu sa neprihliada.

K § 3

(6) Ak budova patrí spoločne niekoľkým osobám (spoluvlastníkom), vyrubí sa daň osobe, ktorú spoluvlastníci na tento účel označili, inak ktorejkoľvek z nich.

(7) Ak patrí budova spoločne fyzickým osobám alebo právnickým osobám nesocialistického sektora a socialistickým organizáciám, vyrubí sa daň lea súkromným osobám, a to pomerne sumou zodpovedajúcou ich vlastníckym podielom.

K § 5

Spôsob vyrubenia dane

(8) Z rodinných domčekov sčasti obývaných vlastníkom alebo osobami vlastníkovi blízkymi (ods. 9) a sčasti prenajatých iným osobám vyrubuje sa daň podľa zastavanej plochy. Pri rodinných domčekoch celkom prenajatých alebo celkom užívaných inými osobami než vlastníkom a osobami vlastníkovi blízkymi vyrubuje sa daň podľa nájomného alebo ceny užívania.

(9) Osobami vlastníkovi blízkymi sú jeho manžel, osoby, ktoré sú s ním alebo s jeho manželom príbuzné buď v pokolení priamom alebo v pokolení pobočnom až do bratranca (sesternice) včítane a iné osoby, ktoré s ním žijú v spoločnej domácnosti ako členovia rodiny; pomeru príbuzenskému sa rovná pomer založený osvojením.

K § 7

Vznik a zánik daňovej povinnosti

(10) Vlastník je povinný hlásiť zmeny rozhodné pre vyrubenie dane do 15 dní odo dňa, keď zmena nastala.

(11) Ak vznikne za platnosti zákona daňová povinnosť z budovy, z ktorej sa vyrubuje daň podľa zastavanej plochy, vyrubí sa daň na rok, v ktorom daňová povinnosť vznikla, podľa stavu ku dňu vzniku daňovej povinnosti sumou zodpovedajúcou toľkým dvanástinám ročnej dane, koľko celých me-

siacov chýba do konca roku, v ktorom daňová povinnosť vznikla. Na nasledujúci kalendárny rok sa už vyrubí daň celou ročnou sumou.

(¹²) Ak vznikne daňová povinnosť z budovy, z ktorej sa vyrubuje daň podľa nájomného a ceny užívania, vyrubí sa daň na rok, v ktorom daňová povinnosť vznikla, po jeho uplynutí z nájomného a z ceny užívania pripadajúce na dobu odo dňa vzniku daňovej povinnosti do konca roku, v ktorom daňová povinnosť vznikla, po zrážke odpočítateľných položiek (§ 11 zákona) pripadajúcich na túto dobu. Na nasledujúci kalendárny rok vyrubí sa daň tak, že sa nájomné a cena užívania (po zrážke odpočítateľných položiek) za časť roka, v ktorom daňová povinnosť vznikla, prepočítajú na celý rok.

(¹³) Ak zanikne daňová povinnosť z budovy, z ktorej sa vyrubuje daň podľa zastavanej plochy, v priebehu roka, odpíše sa z dane vyrubenej na tento rok suma zodpovedajúca toľkým dvanásťtinám ročnej dane, koľko celých mesiacov chýba do konca roka, v ktorom daňová povinnosť zanikla.

(¹⁴) Ak zanikne daňová povinnosť z budovy, z ktorej sa vyrubuje daň podľa nájomného a ceny užívania, v priebehu roka, upraví sa vyrubenie dane na tento rok podľa nájomného a ceny užívania za dobu od začiatku roka, v ktorom daňová povinnosť zanikla, do dňa jej zániku, po zrážke odpočítateľných položiek.

(¹⁵) Ak dôjde v priebehu roka ku zmene v spôsobe vyrubenia dane tým,

- a) že pri budove, ktorá podliehala dani zo zastavanej plochy, vzniknú podmienky pre vyrubenie dane podľa nájomného a ceny užívania, vyrubí sa daň nanovo odo dňa vzniku podmienok pre nový spôsob vyrubenia; daň vyrubená podľa zastavanej plochy pripadajúca na zvyšok roka sa odpíše,
- b) že pri budove, ktorá podliehala dani podľa nájomného a ceny užívania, vzniknú podmienky pre vyrubenie dane podľa zastavanej plochy, vyrubí sa daň nanovo od začiatku mesiaca nasledujúceho po dni, keď došlo ku zmene podmienok.

V oboch prípadoch sa vyrubí daň pre zvyšok kalendárneho roka i pre rok nasledujúci obdobne podľa ustanovenia odsekov 11 a 12.

(¹⁶) Zmeny v osobe vlastníka (ak ide o súkromné osoby), ku ktorým dôjde v priebehu roka, sú pre vyrubenie dane nerozhodné; prípadné nároky na náhradu dane za príslušnú časť roka medzi vlastníkmi možno uplatniť jedine občianskoprávne.

II. diel

Vyrubenie dane podľa zastavanej plochy

K § 8

(¹⁷) Domami, ktoré vzhľadom na svoje stavebné usporiadanie plnia účel rodinných domčekov,

rozumejú sa domy stavebne usporiadané ako rodinné domčeky, ktoré sa však nepovažujú za rodinné domčeky v zmysle predpisov o hospodárení s bytmi*) len preto, že majú viac obytných miestností a že plošná výmera týchto miestností je väčšia, než ustanovujú uvedené predpisy.

(¹⁸) Domami, ktoré vzhľadom na okruh užívateľov plnia účel rodinných domčekov, rozumejú sa domy, ktoré nemajú podstatné znaky obytných domov určených na prenájom za účelom bezprácných ziskov a sa skutočne celkom užívajú na obývanie spoluvlastníkmi alebo vlastníkom (spoluvlastníkmi) a osobami mu blízkymi (ods. 9).

(¹⁹) Domami, ktoré vzhľadom na iné skutočnosti plnia účel rodinných domčekov, rozumejú sa domy, ktoré nemajú podstatné znaky obytných domov určených na prenájom za účelom bezprácného zisku a ktoré nemožno bez neúmerneho nákladu upraviť tak, aby v nich mohlo byť viac samostatných bytov zodpovedajúcich dnešným požiadavkám na úroveň bývania.

K § 9

Sadzba dane

(²⁰) Zastavanou plochou je plocha budovou skutočne pokrytá. Plocha garáže, pracovne a pod. sa ku zastavanej ploche pripočítava, ak sú takéto stavia mimochodu hlavnej budovy. Plocha kôlne na palivo (i murovanej) a na drobné hospodárske zvieratá, plocha zrušených prevádzkárni a zrušených hospodárskych budov nepoužívaných na bytové účely, ani za garáže, pracovne a pod., ako i nádvorie a cesty sa do zastavanej plochy nezapočítavajú. Rovnako sa nezapočítavajú do zastavanej plochy schody, ktoré sú mimo pôdorysu budovy a k budove len priliehajú. Plocha priechodu, ak je nad ním obytné poschodie, započítava sa plne do výmery zastavanej plochy domu. Ak tomu tak nie je, započítava sa plocha priechodu do výmery zastavanej plochy domu len polovicou.

(²¹) Pre sadzbu dane je rozhodný počet obyvateľov obce zistený posledným sčítaním ľudu. Miestny národný výbor môže určiť, že sa daň vyberá najbližšie nižšou alebo najbližšie vyššou sadzbou dane, ak počet obyvateľov obce v období medzi dvoma sčítaniami ľudu podstatne prevyší hranicu rozhodnú pre doterajšiu sadzbu dane alebo pod ňu klesne.

(²²) Kúpeľnými miestami, v ktorých sa vyrubuje daň sadzbou uvedenou v § 9 ods. 1 písm. e) zákona, sú: Bojnické kúpele, Františkove Lázně, Karlove Vary, Lázně Jeseník, Lúčky, Luhačovice, Mariánske Lázně, Piešťany, Poděbrady, Rajčské Teplice, Sliač, Teplice u Hranic, Trenčianske Teplice, Vyšné Ružbachy.

(²³) Sadzbou uvedenou v § 9 ods. 1 písm. e) zákona vyrubuje sa daň len v tých častiach kúpeľného miesta, ktoré určí miestny národný výbor. V ostatných častiach kúpeľného miesta sa vyrubuje

*) Zákon o hospodárení s bytmi a predpisy vydané na jeho vykonanie.

je daň sadzbou zodpovedajúcou počtu obyvateľov celého kúpeľného miesta. Miestny národný výbor vyhlási spôsobom v mieste obvyklým, akou sadzbou sa daň vyrubuje v jednotlivých častiach kúpeľného miesta.

(24) Za poschodovú budovu sa nepovažuje budova s podkrovím (manzardkou), podlahová plocha ktorého nedosahuje polovicu výmery zastavanej plochy. Podlahovou plochou podkrovia sa rozumie plocha všetkých miestností a predsieni (chodieb) v podkroví, nie však podlahová plocha povaly. Pri posudzovaní, či ide o poschodovú budovu, neprizerá sa na suterén. Za budovu čiastočne prenajatú považuje sa len budova, ktorá je čiastočne prenajatá iným osobám než osobám vlastníkovi blízky.

(25) Za osobitne dobre vybavené obytné budovy sa považujú budovy, v ktorých sú uzavreté byty s ústredným, diaľkovým alebo etážovým kúrením, s obytnými alebo na obývanie spôsobilými halami a pod.

(26) Domovou záhradou je záhrada súvisiaca s pozemkom, na ktorom je budova, i keď súvislosť je prerušená verejnou komunikáciou. Za domovú sa však nepovažuje záhrada slúžiaca na poľnohospodársku výrobu, z ktorej sa príjmy zdaňujú pôdohospodárskou daňou alebo by boli touto daňou zdanené, keby neboli od nej oslobodené (napr. u členov jednotných roľníckych družstiev). Pri použití vyššej sadzby nad dolnú hranicu pre vyrubenie dane z obytnej budovy s domovou záhradou prihliada národný výbor na veľkosť a polohu záhrady (na rovine, na svahu a pod.); daň sa však nezvyšuje, ak nepresahuje výmera domovej záhrady 1 000 m².

(27) Daň s prípadným zvýšením (§ 14 ods. 4 zákona) sa zaokrúhľuje hore na celé Kčs.

III. diel

Vyrubenie dane podľa nájomného a ceny užívania

K § 10

(28) Ak bola budova (jej časť) prenajatá po časť roka, započítava sa nájomné do základu dane (§ 12 zákona) len za čas, po ktorý bola prenajatá.

(29) Plnenie v naturáliách, pracovných výkonoch alebo iných majetkových výhodách sa ocení podľa cien v mieste obvyklých.

(30) Príslušenstvom budovy sú veci a zariadenia, ktoré patria vlastníkovi budovy a ktoré sa s budovou trvale užívajú. Sú to napr. osvetľovacie zariadenia, výkladné skrine, výťahy, ústredné kúrenie a pod. V domoch, v ktorých sa odplaty za ústredné (diaľkové) vykurovanie a za dodávku teplej vody majú účtovať oddelene od nájomného,* sa tieto odplaty neuvedú v priznanom nájomnom a neodpočítajú sa ako odpočítateľné položky.

*) Vyhláška č. 197/1957 Ú. l. (Ú. v.) o odplate za ústredné (diaľkové) vykurovanie a za dodávku teplej vody.

(31) Ak je nájomné nevyhovujúce, môže národný výbor základ dane úmerne znížiť.

(32) Podľa ceny užívania vyrubuje sa daň,

- a) ak sú časti budovy užívané vlastníkom alebo prenechané iným osobám na užívanie zadarmo alebo za nájomné nižšie, ako určujú cenové predpisy, alebo ak sa z nich nájomné odpustilo,
- b) ak sa prenechávajú zamestnancom vlastníka budovy (napr. domovníkovi) zadarmo alebo za plat započítaný do mzdy služobnej alebo naturálnej byty,
- c) ak sa prenechávajú budovy alebo ich časti na trvalé či prechodné ubytovanie i s bytovým zariadením za jednotnú odplatu,
- d) ak sa budovy alebo časti budov prenechávajú zároveň s inými majetkovými predmetmi alebo právami na užívanie za jednotnú odplatu.

(33) Ak sa prenechá budova (jej časť) na trvalé alebo prechodné ubytovanie i s bytovým zariadením za jednotnú odplatu, považuje sa za cenu užívania jednotná odplata znížená o primeranú sumu pripadajúcu na odplatu za užívanie nábytku, zariadenia alebo za posluhu, najviac však o 50 %.

(34) Cena užívania domovej záhrady sa určí sumou zodpovedajúcou nájomnému, ktoré by sa dosiahlo prenájmom záhrady s prihliadnutím na veľkosť a polohu záhrady, prípadne na spôsob a rozsah užívania.

K § 11

Odpočítateľné položky

(35) Poplatník si môže odpočítať od úhrnu nájomného a ceny užívania sumy, o ktorých preukáže dokladmi, že ich zaplatil na úhradu týchto výdavkov v minulom roku.

(36) Súčasťou nákladov spojených s výkonom domovníckych prác (prípadne kuriča) a odmeny za tieto práce (§ 11 písm. d) zákona] je aj poistné platené vlastníkom budovy ako zamestnávateľom domovníka (kuriča) podľa predpisov o nemocenskom poistení. Náhrada týchto nákladov a odmeny sú odpočítateľnou položkou, i keď časť prác (buď domovníckych alebo iných) vykonáva z príkazu vlastníka alebo jeho zástupcu osoba, ktorá nie je v pracovnom pomere domovníckom. Ak vlastník (spoluvlastník) vykonáva domovnícke práce sám, hodnota týchto prác nie je odpočítateľná. Ak vykonáva tieto práce osoba, ktorá žije s vlastníkom v spoločnej domácnosti, možno vyplatenú odmenu za tieto práce uznať za odpočítateľnú položku len vtedy, ak sa hodnoverne preukáže, že uvedená osoba domovnícke práce skutočne vykonáva a že ide o odmenu primeranú.

(37) Náhradu iných než v § 11 zákona uvedených výdavkov spojených so správou budovy nemožno odpočítať od úhrnu nájomného a ceny užívania. Najmä nemožno odpočítať napr. peňažnú náhradu

za naturálny byt pre domovníka, výdavky za osvetľovanie schodišťa, chodieb a iných priestorov v budove prístupných nájomníkom alebo iným osobám, odplatu za čistenie komínov, odplatu za elektrický prúd pre výťah a pod.

K § 12

Základ a sadzba dane

(38) Základ dane sa zaokrúhľuje do sumy Kčs 50 dole a nad sumu Kčs 50 hore na sumu deliteľnú stot.

(39) Daň s prípadným zvýšením (§ 14 ods. 4 zákona) sa zaokrúhľuje hore na celé Kčs.

(40) Ak v priebehu roka vznikne daňová povinnosť (odsek 12), pre výšku daňovej sadzby je rozhodný základ dane prepočítaný na celý rok.

IV. diel

Spoločné ustanovenia

K § 14

Priznanie

(41) Pri budovách, z ktorých sa daň vyrubuje podľa zastavanej plochy, rozhodnými okolnosťami pre vyrubenie dane, ktoré je povinný vlastník oznámiť do 15 dní po nastavšej zmene, sú najmä každá stavebná zmena, ktorá znamená zmenu v doterajšom objeme budovy (prestavba, pristavba, nadstavba), stavba vedľajších budov (napr. garáže, pracovne a pod.), ktorých zastavaná plocha sa započítava pre vyrubenie dane do plochy budovou zastavanej, pri rodinných domčekoch aj prenájom alebo prenechanie užívania budovy iným osobám než osobám vlastníkovi blízkym (odsek 9) a pod. Okrem toho nový nadobúdateľ je povinný hlásiť zmenu vo vlastníckych pomeroch.

(42) Spoluvlastníci budovy oznámia národnému výboru spoločného splnomocnenca. Oznámenie sa podáva súčasne s priznaním, inak po zmene nastavšej vo vlastníckych pomeroch. Ak spoluvlastníci neoznámia spoločného splnomocnenca, národný vý-

bor je oprávnený považovať ktoréhokoľvek spoluvlastníka za splnomocnenca ostatných.

(43) Pri budovách, z ktorých sa daň vyrubuje podľa nájomného a ceny užívania, vlastník je povinný daň priznať k dani podpísať nájomníkom, ktorí potvrdia svojimi podpismi správnosť priznanej výšky nájomného. K priznaniu je povinný pripojiť doklady o uplatnených odpočítateľných položkách (§ 11 zákona).

K § 15

Vyrozumenie o predpise dane

(44) Začiatok, čas a miesto vyloženia predpisných zoznamov vyhlási miestny národný výbor spoločom v mieste obvyklým.

K § 18

Platenie dane

(45) Ak v priebehu roka vznikne daňová povinnosť (odseky 11 a 12), daň je za čas odo dňa vzniku daňovej povinnosti do konca roku splatná v lehote určenej pre podanie priznania (§ 14 ods. 1 a 2 zákona). Pri budovách, z ktorých sa daň vyrubuje podľa nájomného a ceny užívania, môže národný výbor vlastníkovi budovy určiť preddavkové splátky v roku, v ktorom daňová povinnosť vznikla alebo v ktorom nastala zmena v spôsobe zdanenia v tom zmysle, že pri budove podrobenej dani podľa zastavanej plochy nastali podmienky pre zdanenie podľa nájomného a ceny užívania.

K § 19

Penále

(46) Penále vypočítané z dane včas nezaplatenej sa zaokrúhľuje hore na celé Kčs.

Účinnosť

(47) Táto vyhláška nadobúda účinnosť 1. januárom 1962; použije sa prvý raz pri vyrubení dane na rok 1962.

Prvý námestník ministra:

inž. Sucharda y. r.

145

Z Á K O N

z 30. novembra 1961

o dani z príjmov obyvateľstva

Národné zhromaždenie Československej socialistickej republiky sa uznieslo na tomto zákone:

§ 1

Dosiahnutým vývojom socialistických výrobných vzťahov sa zmenili ekonomické podmienky pre zdaňovanie príjmov zo súkromnej zárobkovej činnosti a ostatných príjmov obyvateľstva. Novovytvoreným podmienkam sa preto prispôsobuje zdaňovanie týchto príjmov a zároveň sa aj zjednodušuje ich zdanenie a upravuje sa daň z príjmov obyvateľstva, ktorou sa nahrádza i doterajšia živnostenská daň.

I. diel

Daňová povinnosť

§ 2

Daň z príjmov obyvateľstva platia fyzické osoby zo svojich príjmov, s výnimkou príjmov

- a) z pracovného a jemu podobného pomeru a z dôchodkov,
- b) z literárnej a umeleckej činnosti plynúcich osobám literárne, umelecky alebo vedecky činným alebo vdovám a nepľnoletým deťom po týchto osobách a
- c) z poľnohospodárskej výroby.

§ 3

Oslobodenie

Od dane sú oslobodení diplomatickí zástupcovia poverení v Československej socialistickej repub-

like, iné osoby, ktoré podľa medzinárodného práva požívajú výsady a imunitu, a konzulovia z povolania za predpokladu, že nie sú československými štátnymi občanmi a že je zaručená vzájomnosť.

§ 4

Zdaňovacie obdobie

Daň sa vyrubuje za kalendárny rok po jeho uplynutí. Daň určená paušálnou sumou (§ 9) sa vyrubuje na bežný kalendárny rok.

§ 5

Základ dane

(¹) Základom, z ktorého sa daň vyrubuje, je rozdiel medzi celkovým príjmom poplatníka (peňažným i naturálnym) a výdavkami vynaloženými na dosiahnutie príjmu.

(²) Príjmy z budov, ktoré plynú manželom (druhovi a družke) a ich nepľnoletým deťom, ak žijú v spoločnej domácnosti, sa spočítajú a zdaňujú dohromady. Ak má poplatník, ktorý vo svojom priznaní pre daň uvedie príjmy z budov, ešte iné daní podrobené príjmy, zdaňujú sa všetky tieto príjmy dohromady.

§ 6

Ak prevádza poplatník zárobkovú činnosť so zamestnancami a ak je základ dane zistený podľa § 5 nižší ako 30 % nákladu na hrubé mzdy týchto zamestnancov, je základom dane suma rovnajúca sa 30 % nákladu na hrubé mzdy; za zamestnancov sa však nepovažujú manželka (manžel) alebo družka (druh) a nepľnoleté deti.

II. diel

Sadzba dane

§ 7

(¹) Daň z príjmu obyvateľstva je pri základe dane

nad Kčs	do Kčs		
	3 000	5 %	
3 000	6 000	10 %	
6 000	8 000	600 Kčs a 15 %	zo základu presahujúceho 6 000 Kčs
8 000	12 000	900 Kčs a 25 %	zo základu presahujúceho 8 000 Kčs
12 000	18 000	1 900 Kčs a 35 %	zo základu presahujúceho 12 000 Kčs
18 000	28 000	4 000 Kčs a 45 %	zo základu presahujúceho 18 000 Kčs
28 000	46 000	8 500 Kčs a 55 %	zo základu presahujúceho 28 000 Kčs
46 000		18 400 Kčs a 65 %	zo základu presahujúceho 46 000 Kčs.

(²) Daň sa nevyrubí, ak po zvýšení alebo znížení (§ 10) je menej ako 20 Kčs.

§ 8

Ak prevádza poplatník akúkoľvek živnosť (remeslo, obchod, pohostinstvo, povozníctvo a i.), zvýši národný výbor daň podľa § 7 až o 30 %, najmenej však o sumu 800 Kčs.

§ 9

Drobným živnostníkom a prevádzateľom ľudovej zábavy, podomových a kočovných živností môže sa daň určiť paušálnou sumou bez toho, že by sa základ dane zisťoval spôsobom určeným v § 5.

Zvýšenie a zníženie dane

§ 10

(¹) Daň podľa § 7 sa zvyšuje

- a) o 40 % poplatníkom, ktorí nevyživujú žiadnu osobu, a
- b) o 20 % poplatníkom, ktorí vyživujú jednu osobu.

(²) Daň sa znižuje o 30 % poplatníkom, ktorí vyživujú viacej ako tri osoby, najviac však o 1200 Kčs. Daň sa zníži len vtedy, ak sa poplatníkovi z toho istého dôvodu neznížila daň iná.

§ 11

Daň vrátane zvýšenia podľa §§ 8 a 10 nesmie byť viacej ako 85 % daňového základu.

§ 12

Od dane oslobodené minimum

Daň sa nevyrubí, ak základ dane nepresahuje 2400 Kčs a ak je poplatník svojou výživou odkázaný výhradne na príjmy podrobené tejto dani.

§ 13

Zlava na dani

Invalidným a prestarnutým živnostníkom môžu národné výbory povoliť čiastočné alebo úplné oslobodenie od dane.

III. diel

Všeobecné ustanovenia

§ 14

(¹) Daň z príjmov obyvateľstva je rozpočtovým príjmom miestnych národných výborov.

(²) Správu dane vykonáva miestny národný výbor, v obvode ktorého má poplatník svoje bydlisko.

§ 15

Priznanie

(¹) Každý, kto je povinný platiť daň z príjmov obyvateľstva a komu nebola určená daň paušálnou sumou (§ 9), je povinný podať do 31. januára priznanie pre daň za uplynulý rok.

(²) Ak je príjmom podrobeným dani len príjem z budov, z prenájmu vecí a podnájmu a ak nepresahuje základ dane 3000 Kčs, platí predpis dane na dva roky bez podávania priznania.

(³) Ak nepodá poplatník priznanie včas, môže sa mu daň zvýšiť až o 10 %.

§ 16

Ak začne alebo prestane poplatník vykonávať činnosť alebo poberať príjmy podrobené dani, je povinný oznámiť to do 15 dní národnému výboru.

§ 17

Vyrubenie dane

(¹) Na vyrubenie dane je príslušný národný výbor, v obvode ktorého má poplatník bydlisko 31. decembra roku, za ktorý sa daň vyrubuje.

(²) O vyrubení dane vyrozumie národný výbor poplatníka platobným výmerom.

§ 18

Odvolaie

Proti platobnému výmeru môže poplatník podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia, a to na národnom výbore, ktorý platobný výmer vydal.

Platenie dane

§ 19

(¹) Poplatník je povinný daň si sám vypočítať a zaplatiť ju príslušnému národnému výboru do 31. januára po uplynutí roku, za ktorý sa daň vyrubuje.

(²) Daň určená paušálnou sumou (§ 9) je splatná naraz do 31. júla bežného roku.

§ 20

(¹) Poplatník je povinný platiť štvrtročné preddavky na daň za bežný rok, pokiaľ vykonáva činnosť alebo poberá príjmy podrobené tejto dani, a to vo výške jednej štvrtiny poslednej ročnej daňovej povinnosti. Preddavky na daň sú splatné vždy do konca prvého mesiaca po uplynutí kalendárneho štvrtroka.

(²) Štvrtročné preddavky na daň nie sú povinné platiť poplatníci, ktorým sa na bežný rok určila daň paušálnou sumou (§ 9), a ďalej tí poplatníci, ktorých ročná daňová povinnosť nepresahuje 100 Kčs.

§ 21

Penále

Ak nebola daň (preddavok na daň) zaplatená včas, je poplatník povinný platiť penále vo výške 5 % nedoplatkov dane (preddavkov na daň) s príslušenstvom, zistených k dňom splatnosti.

§ 22

Záznamná povinnosť

Národný výbor môže uložiť poplatníkom, ktorí prevádzajú zárobkovú činnosť, aby viedli denné záznamy o príjmoch a výdavkoch a doklady uschovávali.

§ 23

Kontrola dane

(1) Národné výbory preverujú včasnosť, správnosť a úplnosť platenia dane a správnosť a úplnosť daňových priznaní.

(2) Poplatníci sú oprávnení a povinní pri kontrole spolupôsobiť, poskytnúť kontrolným orgánom vysvetlenie a dôkazné prostriedky, predložiť písomnosti a pomôcky týkajúce sa skutočností rozhodných pre vyrubenie dane a urobiť všetko, čo je na uľahčenie a urýchlenie kontroly potrebné.

§ 24

Súčinnosť

(1) Socialistické organizácie sú povinné poskytovať národným výborom pomoc pri vyrubovaní, vyberaní a vymáhaní dane. Na zabezpečenie tejto súčinnosti môže národný výbor socialistickým organizáciám uložiť najmä

- a) aby pri výplatách úhrad súkromníkom za dodávky tovaru, práce alebo služby zrážali predávky na daň,
- b) aby poplatníkovi uhradzovali jeho dodávky, práce alebo služby na jeho jediný účet v štátnej sporiteľni.

(2) Vyplácajúca organizácia zodpovedá za správne vykonanie zrážky a včasné odvedenie preddavku na daň z príjmov obyvateľstva a za správne vykonanie úhrady na jediný bežný účet poplatníka.

§ 25

Premlčanie

(1) Daň nemožno vyrubiť a vymáhať po uplynutí troch rokov od konca kalendárneho roku, v

ktorom bol poplatník povinný podať priznanie pre daň.

(2) Ak sa vykoná úkon na vyrubenie alebo vymáhanie dané, beží premlčacia lehota znovu od konca kalendárneho roku, v ktorom sa tento úkon poplatníkovi oznámil.

IV. diel

Záverečné ustanovenia

§ 26

Splnomocnenie

(1) Vláda môže určité skupiny poplatníkov od dane celkom alebo sčasti oslobodiť alebo poskytnúť im daňovú úľavu.

(2) Ministerstvo financií

- a) vydá predpisy potrebné na vykonanie tohto zákona,
- b) upraví konanie vo veciach tejto dane,
- c) môže oslobodiť určité druhy príjmov od dane a určitým poplatníkom povoliť úľavu, prípadne oslobodenie od dane,
- d) môže urobiť opatrenie na zamedzenie nezrovnalostí a tvrdostí, ktoré by mohli z tohto zákona vzniknúť.

§ 27

(1) Daň podľa tohto zákona sa vyrubí po prvý raz z príjmov podrobených dani dosiahnutých v roku 1961.

(2) Ak došlo k zániku činnosti podrobenej dani pred 1. januárom 1962, vyrubí sa daň z príjmov obyvateľstva a živnostenská daň podľa predpisov platných v čase zániku daňovej povinnosti.

§ 28

Zrušujú sa zákony č. 78/1952 Zb. o dani z príjmov obyvateľstva a č. 79/1952 Zb. o živnostenskej dani v znení predpisov ich meniacich a doplnujúcich a predpisy podľa týchto zákonov vydané.

§ 29

Tento zákon nadobúda účinnosť 1. januárom 1962.

Novotný v. r.

Fierlinger v. r.

Široký v. r.

146

VYHLÁŠKA

Ministerstva financií

z 8. decembra 1961,

ktorou sa vykonáva zákon č. 145/1961 Zb. o dani z príjmov obyvateľstva

Ministerstvo financií ustanovuje podľa § 26 ods. 2 zákona č. 145/1961 Zb. o dani z príjmov obyvateľstva (ďalej len „zákon“):

I. diel

Daňová povinnosť

K § 2

(1) Dani podliehajú fyzické osoby, ktoré majú príjmy z prameňov na území Československej socialistickej republiky. Nezáleží na tom, či fyzická osoba na území Československej socialistickej republiky býva alebo pobýva alebo či ide o československého štátneho občana alebo o cudzinca.

(2) Príjmy z prameňov mimo územia Československej socialistickej republiky sa zdania, len ak plynú československým štátnym občanom, ktorí bývajú alebo pobývajú na území Československej socialistickej republiky, a ak sa nepreukáže, že boli zdanené obdobnou daňou cudzozemskou.

(3) Dani podrobenými príjmami sú tak príjmy peňažné, ako aj naturálne. K naturálnym príjmom patrí tak hodnota výrobkov spotrebovaných poplatníkom a príslušníkmi jeho domácnosti alebo určených na ich vlastnú spotrebu, ako aj plnenie v pracovných výkonoch alebo akýchkoľvek iných majetkových výhodách.

(4) Dani podliehajú najmä príjmy zo živností, remesiel a iných zárobkových činností, ak sa nevykonávajú v pracovnom alebo jemu podobnom pomere, príjmy z domového majetku, z pozemkov, ktoré nie sú súčasťou poľnohospodárskej výroby podrobenej pôdohospodárskej dani, ako aj príjmy z využitia majetkových predmetov a práv.

(5) Dani podliehajú aj úroky z cenných papierov a pôžičiek, nie však úroky z úsporných vkladov.

(6) U dedičov po osobách literárne a umelecky činných, vyjmúc vdovy a neplnoleté deti po týchto osobách, podliehajú dani príjmy zo zdedených autorských práv a ich využitia, ako i príjmy z predaja majetkových predmetov, ktoré vyhotovil poručiteľ (napr. obrazy, sochy). Pri zdaňovaní príjmov z predaja zdedených majetkových predmetov započíta sa do základu dane len rozdiel medzi príjmom z realizácie a hodnotou zistenou pri prejednávaní dedičstva.

(7) Do zdaniteľného príjmu sa nezapočítavajú:

- a) poistné náhrady prijaté podľa poistnej zmluvy o osobnom a majetkovom poistení, prípadne z povinného poistenia,
- b) sumy prijaté z dedičstva, darom alebo iným bezodplatným venovaním, s výnimkou prípadov uvedených v odseku 6,
- c) sumy prijaté zo scudzenia majetku patriaceho poplatníkovi, ak nejde o predaj špekulačný (porov. odsek 20),
- d) výhry na žreby a výherné vkladné knižky a príjmy zo stávok a hier,
- e) náhrada za utrpenú škodu,
- f) úhrady na osobné potreby podľa zákona o rodinnom práve (i medzi rozvedenými manželmi) a štátne detské príspevky (§ 11 až 14 zákona č. 69/1952 Zb),
- g) podpory poskytované kultúrnymi fondami zriadenými podľa § 73 zákona č. 115/1953 Zb. o autorskom práve,
- h) príjmy, ktoré sú oslobodené od daní podľa osobitných zákonných ustanovení (štátne ceny, čestné dôchodky národných umelcov a pod.).

K § 4

Zdaňovacie obdobie

(8) Ak poplatník prestane v priebehu roka vykonávať činnosť alebo poberať príjmy podrobené dani, takže nastane úplný zánik jeho daňovej povinnosti, môže sa mu daň vyrubiť ešte pred uplynutím roka, v ktorom jeho daňová povinnosť zanikla. Daň je v tomto prípade splatná do 15 dní po doručení platobného výmeru.

K § 5

Základ dane

(9) Pri určení základu dane prihliada sa len na tie príjmy a výdavky, ktoré sa uskutočnili v kalendárnom roku, za ktorý sa daň vyrubuje. Pri zdaňovaní príjmov zo špekulačných predajov sa postupuje podľa odseku 20.

(10) Na pohľadávky a zásoby na začiatku a na konci roka sa neprihliada. Pri zániku daňovej povinnosti zdania sa však zvyšujúce zásoby spolu s príjmom dosiahnutým v roku, v ktorom zanikla

daňová povinnosť. Zvyšujúce zásoby sa ocenia sumou, aká by sa pravdepodobne dosiahla pri ich realizácii v čase zániku daňovej povinnosti. To isté platí o pohľadávkach, ak nie sú nevyhnutiteľné. Ak sa neskoršie prevedú zásoby, ktoré sa zdaniť pri zániku daňovej povinnosti, bezodplatne organizácii socialistického sektora, národný výbor na žiadosť poplatníka podanú najneskoršie do troch rokov od konca roku, v ktorom došlo ku zdaneniu, vylúči hodnotu pôvodne zdanených zásob zo základu dane a vyrubenu daň opraví.

(11) Celkovým príjmom poplatníka sa rozumie úhrn príjmov zo všetkých príjmových zdrojov. Príjmy manželov (druha a družky) a ich neplnoletých detí, s výnimkou príjmov z budov sa nesčítajú a nezdaňujú dovedna, ale daň sa vyrubí a predpíše vždy tej osobe, ktorá poberá dani podrobený príjem. Ak má však jedna osoba rôzne druhy príjmov, sčítajú sa a zdania sa jej všetky tieto príjmy dovedna.

(12) Každá z osôb spoločne zdanených je zaviazaná rukou spoločnou a nerozdielnou zaplatiť celú predpísanú daň pripadajúcu na príjem z domu.

(13) U poplatníkov, ktorí vedú o svojej činnosti účtovné záznamy podľa predpisov o účtovnej evidencii, je daňovým základom rozdiel medzi výnosmi a nákladmi za kalendárny rok, za ktorý sa daň vyrubuje. Pritom sa posudzujú jednotlivé položky výnosov a nákladov, pokiaľ ide o zdaniteľnosť a odpočítateľnosť, rovnako ako príjmy a výdavky poplatníkov, ktorí účtovné záznamy nevedú.

(14) Výdavkami vynaloženými na dosiahnutie príjmu sú výdavky, ktoré súvisia s niektorým prameňom príjmu a museli sa uskutočniť, aby sa dosiahol príjem z tohto prameňa. Takými výdavkami sú napríklad u remeselníkov a živnostníkov výdavky na suroviny a materiál, výdavky na nájomné a udržiavanie osobitných prevádzkových miestností, výdavky na kurivo, elektrický prúd, pohonné hmoty a výdavky na bežnú opravu inventára, u povozníkov výdavky na udržiavanie ťažných zvierat, na nájomné a udržiavanie maštali, na opravu inventára a pod.

(15) Výdavkami vynaloženými na dosiahnutie príjmu nie sú však výdavky na osobnú potrebu poplatníka a jeho rodiny, mzdy a odmeny vyplatené manželke a iným vyživovaným osobám, ktoré pomáhajú poplatníkovi v jeho zárobkovej činnosti, výdavky na zlepšenie a rozmnoženie poplatníkovho majetku, odpisy pre opotrebenie alebo znehodnotenie, straty na majetku, poisťné každého druhu (s výnimkou poplatníkovho príspevku na nemocenské poisťenie za jeho zamestnancov), dane (s výnimkou domovej dane a bývalej živnostenskej dane), poplatky, penále a pod.

(16) Ak výdavky vynaložené na dosiahnutie príjmu z určitého prameňa prevyšujú príjem dosiahnutý z tohto prameňa, možno ich odpočítať od celkového príjmu poplatníkovho len do výšky príjmu dosiahnutého z tohto prameňa. Nemožno teda stratu utrpenú pri niektorom príjmovom prameni

kompenzovať s príjmami z ostatných prameňov. Ak má poplatník viac budov, možno považovať všetky budovy toho istého druhu (napríklad dva činžovné domy, nie však činžovný dom a rodinný dom, z ktorého sa vyrubuje domová daň podľa zastavanej plochy) patriace tomu istému vlastníkovi za jeden prameň príjmov. Za tohto predpokladu možno odpočítať stratu z jedného domu od výnosu z druhého domu.

(17) Príjmom z budov sa rozumie skutočne prijaté nájomné v zmysle § 10 zákona o domovej dani. Preto príjmom z budov nie je cena užívania budov alebo ich častí, ktoré poplatník užíva so svojou rodinou alebo ktoré prenechal iným osobám na užívanie zadarmo. Rovnako nie je príjmom z budov cena užívania bytov služobných a naturálnych prenechaných zamestnancom poplatníka zadarmo alebo za plat započítaný do mzdy, pokiaľ výdavky na týchto zamestnancov možno považovať za výdavky vynaložené na dosiahnutie dani podrobeného príjmu. Príjmom z budov je však odplata platená domovníkom za väčší byt, než aký mu prináleží ako naturálny.

(18) Ako výdavky vynaložené na dosiahnutie príjmov z budov možno odpočítať od nájomného zaplatenú domovú daň, ďalej výdavky vynaložené na udržiavanie a správu budov a na úroky z hypotekárnych dlhov. Pri budovách, z ktorých sa odvádza nájomné na osobitné účty nájomného v štátnych sporiteľniach, odpočíta sa aj suma prevedená z týchto účtov na účty opráv. Ako výdavky vynaložené na dosiahnutie príjmov nemožno odpočítať amortizáciu a poisťné z poistenia budov. Ak nie je budova celkom prenajatá, možno výdavky odpočítať od nájomného len pomernou časťou pripadajúcou na prenajatú časť budovy.

(19) Ak poplatník nemôže preukázať výdavky vynaložené na dosiahnutie príjmov hodnovernými dokladmi alebo ak ide o poplatníkov, ktorí si výdavky obvykle nezaznamenávajú a doklady neuschovávajú, možno výdavky odpočítať od dosiahnutého príjmu paušálnou sumou, a to:

- a) pri príjme z podnájmu až do výšky dvoch tretín,
- b) pri príjme z chovu kožušinových zvierat, laboratórnych zvierat a včiel, ak má táto činnosť povahu živnostenského podnikania, až do 50 %,
- c) pri príjme zo špecializovanej rastlinnej výroby (zelenina, jahody, ovocie, liečivé a aromatické rastliny, kvetiny), ak sa táto činnosť vykonáva po živnostensky, až do 30 %,
- d) pri príjme kamelotov z predaja vín a časopisov 10 %.

(20) Dani podliehajú príjmy zo špekulačného predaja. Za príjmy zo špekulačného predaja sa považujú príjmy z realizácie predmetov, ktoré si poplatník obstaral s cieľom so ziskom ich predať alebo vymeniť. Základom dane je rozdiel medzi cenou scudzovacou a medzi obstarávacími alebo výrobnými a nadobúdacími výdavkami za bežný rok i roky predchádzajúce.

II. diel

K § 7

Sadzba dane

(21) Pre výpočet dane základ sa zaokrúhľuje na 100 Kčs hore.

(22) Daň sa zaokrúhľuje na celé koruny hore.

K § 8

(23) Daň sa zvýši, ak poplatník prevádza akúkoľvek zárobkovú činnosť po živnostensky, t. j. sústavne a s úmyslom dosiahnuť zisk. Pre daňovú povinnosť nie je rozhodujúce, či ide o činnosť prevádzanú na základe živnostenského oprávnenia alebo bez tohto oprávnenia. Nerozhoduje tiež, či činnosť je výlučným povoláním poplatníka, alebo či ju prevádza ako vedľajšie povolanie, a to prípadne i popri zamestnaní vykonávanom v pracovnom pomere. Pri určení výšky prirážky sa prihliadne len na príjmy zo zárobkovej činnosti prevádzanej po živnostensky, ak sa s týmito príjmami zdania súčasne i príjmy z iných prameňov.

(24) Zvýšenie dane podľa § 8 sa nepredpisuje poplatníkom, ktorí vykonávajú zárobkovú činnosť len ojedinele a v nepatrnom rozsahu, ďalej poplatníkom, ktorí vykonávajú súkromné vyučovanie (cudzím jazykom, hudbe a pod.), lekárom, dentistom a iným príslušníkom tzv. slobodných povolaní a majstrom husliarom. Zvýšenie dane podľa § 8 sa ďalej nepredpisuje kamelotom, ak nepredávajú noviny a časopisy vo vlastných novinových stánkoch a ak nepresahuje základ dane z príjmov obyvateľstva sumu 15 000 Kčs.

(25) Ak bola živnosť prevádzaná len časť roka, určí sa minimálna suma zvýšenia podľa § 8 primerane k času, v ktorom sa živnosť v roku prevádzala. Ak sa živnosť prevádzala napríklad od 15. januára do 10. septembra, zníži sa minimálna suma z 800 Kčs na 600 Kčs, lebo v októbri až decembri živnosť sa neprevádzala. Pri sezónnych živnostiach (napríklad sadárstvo) k takejto úprave nedôjde.

K § 9

Určenie dane paušálnou sumou

(26) Za drobných živnostníkov sa pre účely vyrubenia dane považujú poplatníci, u ktorých podľa skutočnosti za posledné dva roky alebo podľa predpokladu na bežný rok základ dane nepresiahol a nepresiahne sumu 10 000 Kčs. Prevádzatelia ľudovej zábavy sú najmä prevádzatelia hojdačiek, kolotočov, strelníc a pod.

(27) Paušálnu sumu určí národný výbor podľa rozsahu vykonávanej činnosti, očakávaného príjmu a so zreteľom na ostatné skutočnosti rozhodné pre zdanenie, najmä aj s prihliadnutím na zvýšenie dane podľa § 8 až 10 a zníženie dane podľa § 10.

K § 10

Zvýšenie a zníženie dane

(28) Pre zvýšenie a zníženie dane je rozhodný stav 31. decembra roka, za ktorý sa daň vyrubuje.

ak zanikla daňová povinnosť pred uplynutím roka, za ktorý sa daň vyrubuje, je rozhodný stav v čase zániku daňovej povinnosti.

(29) Vyživovanou osobou sa rozumie:

a) manželka (družka), prípadne manžel (druh) a neplnoleté deti (i osvojené), t. j. mladšie ako 18 rokov (vnukovia, deti v opatere nahradzujúcej opateru rodičov), ak žijú s poplatníkom v spoločnej domácnosti, a to bez zreteľa na to, či majú vlastné príjmy alebo nie. Prechodný pobyt mimo spoločnej domácnosti (napr. z dôvodu liečenia, učenia, štúdií, výkonu vojenskej služby alebo nedostatku bytu) nie je na závädu tomu, aby sa tieto osoby považovali za vyživované;

b) plnoleté deti a iné osoby, teda aj osoby, ktoré nie sú s poplatníkom v príbuzenskom stave, ak žijú v domácnosti poplatníka a ak nemajú vlastné príjmy presahujúce sumu 200 Kčs mesačne. Za vyživované osoby nemožno považovať osoby, ktoré sú k poplatníkovi v pracovnom pomere (napríklad pomocnica v domácnosti a pod.).

(30) Deti z rozvedeného manželstva sa pokladajú za vyživované tým z rodičov, u ktorého žijú.

(31) Tá istá osoba môže sa uznať za vyživovanú osobu len u jedného poplatníka a u toho istého poplatníka len pri jednej dani. Daň sa zníži len vtedy, ak sa neznižila poplatníkovi z toho istého dôvodu daň zo mzdy alebo pôdohospodárska daň.

K § 12

Od dane oslobodené minimum

(32) Ak presahuje základ dane 2400 Kčs, vyrubí sa daň z celej sumy, nielen zo sumy presahujúcej 2400 Kčs.

K § 13

Zľava na dani

(33) Za invalidného sa považuje živnostník, ktorý poberá invalidný dôchodok alebo čiastočný invalidný dôchodok podľa predpisov o sociálnom zabezpečení alebo ktorého zdravotný stav zodpovedá podmienkam pre priznanie takéhoto dôchodku.

(34) Za prestarnutého sa považuje živnostník, ktorý v roku rozhodnom pre zdanenie dokončil 65. rok svojho veku.

(35) Skutočnosti odôvodňujúce zľavu dane treba uplatniť v priznaní k dani z príjmov obyvateľstva za príslušný rok. Zároveň je poplatník povinný preukázať skutočnosti odôvodňujúce nárok na zníženie dane. Invalidita sa preukazuje rozhodnutím o priznaní invalidného alebo čiastočne invalidného dôchodku alebo posudkom vedúceho lekára posudkovej služby sociálneho zabezpečenia. Ak je invalidita trvalého rázu, platí posudok raz predložený i na budúce roky.

III. diel
Všeobecné ustanovenia

K § 15

Priznanie

(36) Priznanie do 31. januára je povinná podať príslušnému národnému výboru (§ 17 zákona a odsek 42 tejto vyhlášky) každá fyzická osoba, ktorá mala v minulom roku sama, prípadne s osobami, s ktorými sa spoločne zdaňuje, daň podrobený príjem presahujúci po odpočítaní výdavkov vynaložených na jeho dosiahnutie sumu 400 Kčs. Okrem toho je povinný podať priznanie každý, kto bol na to vyzvaný národným výborom.

(37) Ak ide o príjmy z budov, poplatník (manžel alebo manželka, druh alebo družka) je povinný uviesť v priznaní aj príjmy z budov druhého manžela (druha alebo družky) a nepinoletých detí, ktoré s ním žijú v spoločnej domácnosti.

(38) Ak poberá poplatník príjem z budov, z prenájmu vecí alebo z podnájmu, platí predpis dane vykonaný zo základu nepresahujúceho 3000 Kčs za jeden kalendárny rok i pre nasledujúci rok, ak poplatník podaním priznania nepožiadá, aby sa mu daň znova vyrubila alebo ak nedôjde ku zmenám v okolnostiach rozhodných pre vyrubenie dane (napríklad ku zmene počtu vyživovaných osôb, získanie ďalšieho príjmu podrobeného dani).

(39) Zvýšenie dane podľa § 15 ods. 3 sa vypočítava z výslednej dane, t. j. z dane včítane zvýšenia podľa § 8 a 10, prípadne zníženia podľa § 10.

K § 16

(40) Ak poplatník prestal v priebehu roka vykonávať činnosť alebo poberať príjmy podrobené dani, takže nastal úplný zánik jeho daňovej povinnosti, je povinný zároveň s oznámením podľa § 16 zákona podať národnému výboru tiež priznanie k dani za bežný rok.

(41) Oznamovacia povinnosť sa nevzťahuje na poplatníkov, ktorí majú len náhodilé (jednorazové) dani podrobené príjmy, ktoré sa spravidla neopakujú. Povinnosť podať priznanie k dani po uplynutí roka nie je tým však dotknutá.

K § 17

Vyrubenie dane

(42) Ak zanikla daňová povinnosť pre uplynutím roka, je na vyrubenie dane príslušný miestny národný výbor, v obvode ktorého mal poplatník bydlisko v čase zániku daňovej povinnosti.

K § 19

Platenie dane

(43) Rozdiel medzi sumou, ktorú bol povinný poplatník zaplatiť podľa § 20 zákona na preddavkoch, a sumou, ktorú si poplatník vypočítal po uplynutí roka ako svoju daňovú povinnosť, je povinný zaplatiť do 31. januára.

(44) Ak je daň podľa platobného výmeru vyššia, než ako si ju poplatník sám vypočítal, alebo ak ide o daň vyrubenú dodatočným platobným výmerom, poplatník je povinný zaplatiť rozdiel do 15 dní po doručení platobného výmeru.

K § 20

(45) Poslednou ročnou daňovou povinnosťou sa rozumie suma, ktorú si poplatník sám vypočítal ako daňovú povinnosť za minulý rok, a po doručení platobného výmeru suma určená týmto výmerom.

(46) Ak je daň predpísaná platobným výmerom vyššia ako daň, ktorú si poplatník sám vypočítal, poplatník je povinný doplatiť splatné preddavky na výšku zodpovedajúcu dani predpísanej platobným výmerom, a to do 15 dní po jeho doručení.

(47) Ak poplatník podliehal v minulom roku dani len za časť roka, národný výbor vypočíta, koľko by robila daň, keby podliehal dani za celý rok, a podľa takto zistenej ročnej daňovej povinnosti potom určí štvrtročné preddavky na daň za bežný rok.

(48) Novým poplatníkom môže národný výbor určiť preddavky na daň (§ 20 zákona) prihliadajúc na očakávaný príjem poplatníka a na ostatné pomery poplatníka rozhodné pre vyrubenie dane (napríklad na počet vyživovaných osôb, na rodinné pomery). Novým poplatníkom sa určia preddavky na daň najmä v tých prípadoch, kde by neskoršie vybratie dane mohlo byť ohrozené.

(49) Národný výbor môže na žiadosť znížiť preddavky na daň, ak sa dani podrobený príjem poplatníka v bežnom roku podstatne znížil oproti roku predchádzajúcemu.

(50) Zaplatené preddavky sa započítajú na daň, ktorú je poplatník povinný podľa § 19 ods. 1 zákona zaplatiť do 31. januára, po uplynutí roka, za ktorý sa daň vyrubuje, prípadne na daň, ktorá sa poplatníkovi vyrubí platobným výmerom.

(51) Ak poplatník prestal vykonávať činnosť alebo poberať príjmy podrobené dani, takže nastal úplný zánik jeho daňovej povinnosti, nie je povinný platiť preddavky na daň začínajúc kalendárnym štvrtrokom, ktorý nasleduje po úplnom zániku daňovej povinnosti.

K § 22

Záznamná povinnosť

(52) Národný výbor môže uložiť poplatníkom, ktorí vykonávajú zárobkovú činnosť:

- a) aby viedli denný záznam o tržbách a iných príjmoch zo zárobkovej činnosti a o výdavkoch spojených s touto činnosťou, uskutočnených tak v hotovosti, ako aj prostredníctvom bežného účtu v peňažnom ústave, s uvedením čísiel jednotlivých príslušných dokladov;
- b) aby poradove číslovali začínajúc číslom 1 pre každý rok doklady k záznamu uvedenému pod písm. a);

c) aby uschovávali záznamy a doklady uvedené pod písm. a) a b) na dobu 5 rokov nasledujúcich po roku, ktorého sa týkajú.

(53) Záznamnú povinnosť uloží národný výbor najmä v prípadoch, keď poplatník vykonáva zárobkovú činnosť vo väčšom rozsahu, keď je sťažená kontrola zdaniteľných príjmov (napríklad prevádzkareň vo väčšom meste, druh obchodu) alebo keď je nebezpečenstvo daňového úniku.

K § 24

Súčinnosť

(54) Socialistické organizácie sú povinné na výzvu národného výboru zrážať preddavky na daň z príjmov obyvateľstva pri výplatách úhrad jednotlivým poplatníkom za dodávky tovaru, práce a služby, ak ide o úhrady nepodrobené dani zo mzdy, dani z literárnej a umeleckej činnosti alebo pôdohospodárskej dani. Povinnosť zrážať preddavky na daň z príjmov obyvateľstva neuloží národný výbor vtedy, ak ide o úhrady za dodávky poľnohospodárskych výrobkov (včítane liečivých rastlín), za dodávky lesných plodín (čučoriedok, húb a pod.) a za zber odpadových surovín.

(55) Národný výbor môže uložiť, aby sa zrážka vykonala až do výšky 50 % vyplatenej úhrady; pritom uvedie, na ktorý účet sa má zrážka odvieť. Zrážka sa nevykoná, ak nerobí odplata za celú dojednanú dodávku, prácu alebo službu viac ako 400 Kčs.

(56) Zrazený preddavok odvedie vyplácajúca organizácia národnému výboru príslušnému podľa bydliska príjemcu s uvedením, že ide o preddav-

kovú zrážku na daň z príjmov obyvateľstva, a uvedie presnú adresu príjemcu a sumu výplaty, z ktorej sa preddavok zrazil. Zrazený preddavok treba odvieť, ak robí viac ako 200 Kčs, najneskoršie do troch dní po vykonaní výplaty, inak najneskoršie do troch dní po uplynutí mesiaca, v ktorom sa výplata vykonala.

(57) Národný výbor je ďalej oprávnený uložiť socialistickej organizácii, aby poukazovala úhradu poplatníkovi za jeho dodávky, práce alebo služby, ak presahuje sumu 100 Kčs, na jediný bežný účet poplatníka zriadený v štátnej sporiteľni, v obvode ktorej má poplatník bydlisko. Pred poukázaním úhrady na jediný bežný účet poplatníka vykoná vyplácajúca organizácia zrážku preddavku na daň z príjmov obyvateľstva podľa odsekov 54 až 56 tejto vyhlášky.

IV. diel

Záverečné ustanovenia

K § 28

(58) Platby na živnostenskú daň za rok 1961 sa započítavajú na úhradu dane z príjmov obyvateľstva za rok 1961. Platby na živnostenskú daň za rok 1960 a roky predchádzajúce, ak došli v roku 1961, odpočítajú sa od dosiahnutých príjmov pri vyrubení dane za rok 1961.

Účinnosť

(59) Táto vyhláška nadobúda účinnosť 1. januárom 1962; použije sa prvý raz pri vyrubení dane z príjmov obyvateľstva za rok 1961.

Prvý námestník ministra:

inž. Sucharda v. r.